

Kan

Centrala lagändringar i kunduppgiftslagpaketet

Tuomas Meriruoho

ta

Den nya kunduppgiftslagen (784/2021)

- Förutsättningar för ibruktagande av riksomfattande informationssystemtjänster inom socialvården (anslutningsskyldighet för socialvården).
- De ändringar som EU:s allmänna dataskyddsförordning absolut förutsätter i bestämmelserna om social- och hälsovårdens informationshantering.
- Införande av uppgifter om medborgarnas välbefinnande i Datalagret för egna uppgifter.
- Se [RP 212/2020](#), [GrUU 4/2021](#), [ShUB 11/2021](#)
- Lagen träder i kraft 1.11.2021. Heltäckande bestämmelser om övergångstider ingår i 52 § i kunduppgiftslagen.

Tillstånd för,
samtycke till och
förbud mot
utlämnande

Kan
ta

Allmänt om viljeyttringar i kunduppgiftslagen

- Lagens tillämpningsområde:
 - Elektronisk behandling av kunduppgifter och uppgifter om välbefinnande i samband med ordnandet och produktionen av hälso- och sjukvård och socialtjänster.
- Begränsningar som följer av tillämpningsområdet:
 - Elektronisk behandling: Behandlingen ska grunda sig på en kund- eller vårdrelation eller någon annan lagstadgad rätt som har säkerställts datatekniskt.

Tillstånd för utlämnande som förutsättning för utlämnande inom verksamhetsområdet 1/2

- Patientuppgifter inom hälso- och sjukvården får lämnas ut från Kanta-tjänsterna till en annan tjänstetillhandahållare inom hälso- och sjukvården för ordnande, produktion och tillhandahållande av hälso- och sjukvård för kunden.
- Utlämnande förutsätter kundens tillstånd eller i någon annan lag angiven grund som berättigar till utlämnande.
- Behandlingsgrunden för *utlämnande* inom verksamhetsområdet är lag, som kompletteras av tillstånd för utlämnande (skyddsåtgärd).

Tillstånd för utlämnande som förutsättning för utlämnande inom verksamhetsområdet 2/2

- Tillstånd för utlämnande motsvarar vad verkningarna beträffar det nuvarande omfattande allmänna samtycket som används vid Kanta-utlämnanden inom hälso- och sjukvården. När kunduppgiftslagen träder i kraft tas tillstånd för utlämnande i bruk inom hälso- och sjukvården.
- Ett tillstånd för utlämnande gäller tills vidare och kan återtas.

Andra förutsättningar för utlämnande inom verksamhetsområdet

- Information till kunden före utlämnande (16 §, 20 §).
- Existensen av en kund- eller vårdrelation mellan patienten och den som framställt begäran om utlämnande ska säkerställas datatekniskt.
- Kunden har inte förbjudit utlämnande av uppgifter om honom eller henne i enlighet med 18 §.
- Utlämnande på grunder som anges i lag (t.ex. "nödlägesökning" enligt 13 § 3 mom. 3 punkten i patientlagen).

Samtycke som grund för utlämnande mellan socialvården och hälso- och sjukvården

- Utlämnande av patientuppgifter till en tjänstetillhandahållare inom socialvården för ordnande, produktion och tillhandahållande av socialvård på basis av patientens **samtycke**.
- Bestämmelser om villkor för samtycke finns i artikel 7 i dataskyddsförordningen (specifikt samtycke). Samtycke är en rättslig grund för utlämnande. För behandling förutsätts nämnda uppgift.

Patientens rätt att förbjuda att uppgifter om **Kanta** honom eller henne utlämnas via Kanta-tjänsterna

- Patienten har rätt att förbjuda att den personuppgiftsansvarige lämnar ut patientuppgifter om honom eller henne till ett annat register inom hälso- och sjukvården eller till en annan personuppgiftsansvarig inom hälso- och sjukvården.
- Inriktning av förbudet (t.ex. alla patientuppgifter eller en enstaka servicehändelse). Förbud som gäller alla uppgifter (omfattande allmänt förbud mot utlämnande) börjar tillämpas senast 1.1.2024.

Ändringarna i receptlagen i korthet

- Lagen om ändring av lagen om elektroniska recept (786/2021).
- Målet är att uppdatera receptlagen i överensstämmelse med dataskyddsförordningen.
- Receptarkivet upphör och begreppet stryks i lagen.
- Grund för utlämnande av recept (sökning av uppgifter i Receptcentret):
Utlämnande grundar sig på lag och patienten har förbuds rätt, genom vilken han eller hon kan förbjuda eller begränsa utlämnandet av uppgifter om honom eller henne. Ej samtycke.

Tack!

Tuomas Meriruoho

Jurist

FPA, datatjänster

kanta.fi @kantapalvelut